

Inverdieneffect

Als de overheid meer geld gaat uitgeven zal daardoor het nationaal inkomen stijgen. We weten inmiddels dat het nationaal inkomen zelfs meer zal stijgen dan de stijging van de overheidsuitgaven. De stijging van de overheidsuitgaven vermenigvuldigd met een bepaalde factor geeft de stijging van het nationaal inkomen. Deze factor noemen we de multiplier.

Als de overheid meer uitgeeft en de belasting blijft gelijk zal het saldo ($B - O$) van de overheid afnemen. Het saldo kan ook negatief worden. We spreken dan van een overheidstekort.

De overheid zal echter merken dat als ze haar uitgaven verhoogt de belastingen ook zullen stijgen. Immers als de overheid haar uitgaven verhoogt zal het nationaal inkomen stijgen waardoor de belasting toeneemt. Een deel van de extra overheidsuitgaven verdient de overheid dus weer terug doordat de belasting toeneemt. Deze stijging van de belasting noemt men het *inverdieneffect*.

Een voorbeeld:

Stel dat de overheid, om de economie te stimuleren, besluit 20 mld euro extra uit te geven. De multiplier van de autonome overheidsuitgaven is 3.

Verder is het volgende gegeven:

$$B = 0,2 Y + 10$$

Hoeveel bedraagt het inverdieneffect?

Door de verandering van O zal Y stijgen met 60 mld.

Door deze verandering van Y met 60 zal de belasting stijgen met $0,2 \times 60 = 12$ mld

Het inverdieneffect bedraagt dus 12 mld

Welk deel van de extra uitgaven zal de overheid terugverdienen?

De overheid heeft 20 mld uitgegeven waarvan 12 mld wordt terugverdiend.

$$\frac{12}{20} \times 100\% = 60\%$$

De overheid verdient dus 60% van de belasting terug.